

Zakon o varnosti na smučiščih (ZVSmuč)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja temeljna pravila za uporabo smučišča in za zagotavljanje varnosti na smučišču, pogoje pod katerimi se lahko opravlja organizirano poučevanje smučanja ter pogoje, ki jim morajo ustrezati površine, namenjene za smučanje z uporabo smuči in smučem podobnimi športnimi rekviziti.

2. člen (raba oblik)

V zakonu uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

3. člen (aktivnosti na smučišču)

(1) Na smučišču je dovoljeno le smučanje. Druge športne aktivnosti ali druge dejavnosti so znotraj smučišča dovoljene le s soglasjem upravljavca smučišča in na površinah, ki morajo biti povsem ločene od smučarskih in posebej označene ter zavarovane.

(2) Za površine, namenjene drugim športnim aktivnostim ali drugim dejavnostim znotraj smučišča, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, če ni s posebnimi predpisi drugače določeno.

4. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. Smučanje je drsenje po snegu s pomočjo smuči in smučem podobnimi športnimi rekviziti z različnimi smučarskimi tehnikami.

2. Smučišče je urejen, označen, zavarovan in nadzorovan smučarski prostor, ki je trajno namenjen smučanju in ki ga sestavljajo urejene smučarske proge, dostopne in izstopne poti na smučarske proge, smučarske poti, ki povezujejo posamezne proge, smučarske poti v dolino, ki so s strani upravljavca smučišča označene in zavarovane, površine, namenjene drugim športnim aktivnostim ali drugim dejavnostim in druge urejene površine znotraj smučišča.

3. Neurejen smučarski prostor predstavljajo površine znotraj smučišča, ki niso urejene, označene, zavarovane in nadzorovane ter na katerih smučanje ni dovoljeno in jih upravljavec kot takšne ne ureja.

4. Mejo smučišča predstavlja rob smučišča, ki razmejuje smučišče od neorganiziranega smučarskega prostora. Rob smučišča v naravi predstavlja naravna danost kot je gozd, nepoteptan sneg, skalovje, sled teptalnega stroja in drugo. Mejo urejene smučarske proge predstavlja rob za smučanje namenjene površine ali oznaka pričetka površine na smučišču, namenjene za druge športne ali druge dejavnosti ali druge urejene površine.

5. Neorganiziran smučarski prostor predstavljajo površine zunaj smučišča, ki niso urejene, označene, zavarovane in nadzorovane in jih upravljavec kot takšne ne ureja in določbe tega zakona zanj ne veljajo.

6. Neprilagojena mesta na smučišču so kopnine, prelomnice, prepadi, previsi, globeli, vrtače, nenadne ostre spremembe smeri smučišča, deponije snega, skalni masivi, podvozi, nadvozi, nezavarovane dovozne ceste in oskrbovalne poti, stalne naprave za zasneževanje smučišč in deli teh naprav ter drugo, kar v času obratovanja smučišča lahko predstavlja nevarnost za smučarje.

7. Začasno nevarnost na smučišču predstavljajo teptalni stroji, premične naprave za zasneževanje in službene motorne sani ter drugo, kar v času obratovanja smučišča lahko predstavlja nevarnost za smučarje.

8. Zaščitna sredstva so blazine, mreže, varovalna ograje in druga sredstva, namenjena varnosti na smučišču.

9. Znaki so opozorilni, obvestilni in znaki za prepoved ter znaki za obveznost. Znaki so stalni in začasni.

10. Nadzorna služba je služba, ki opravlja naloge vzdrževanja reda in skrbi za varnost na smučišču.

11. Nevarne vožnje in druga nevarna ali škodljiva dejanja predstavlja ravnanje smučarjev, kadar zaradi utrujenosti, objestnosti, vpliva alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih vzrokov ne obvladujejo več lastnega smučanja ali vedenja in zaradi tega ovirajo ali ogrožajo varnost ostalih smučarjev in sebe ali pooblaščenim osebam ovirajo izvrševanje določb tega zakona.

12. Nesreča na smučišču je dogodek, v katerem je bila udeležena vsaj ena oseba in katerega posledica je smrt, huda ali lažja telesna poškodba ene ali več oseb ali materialna škoda.

13. Varnostni pregled smučišča je pregled smučišča, pri katerem se preverja namestitve stalnih oziroma začasnih opozorilnih in obvestilnih znakov, znakov za prepoved, znakov za obveznost ter zaščitnih sredstev na smučišču in njihova brezhibnost ter urejenost smučišča, tako da je omogočeno varno smučanje.

14. Poučevanje smučanja je pedagoški proces, ki vključuje učenje, vadbo in tekmovanje kot preizkus znanja.

15. Upravljavec smučišča je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki skrbi in je odgovoren za brezhibno obratovanje smučišča in ki skrbi za red in varnost na smučišču v skladu s tem zakonom in svojimi pogoji obratovanja.

16. Druga oseba je oseba, ki se zadržuje na smučišču in ne smuča, ni zaposlena pri upravljavcu smučišča ali žičnice, ne opravlja drugih, od upravljavca dovoljenih aktivnosti ali dejavnosti ali ne opravlja drugih nalog, ki izhajajo iz tega ali drugih zakonov.

17. Strokovni delavec v športu je oseba, ki ima po predpisih o športu ustrezno izobrazbo oziroma ustrezno usposobljenost in licenco za poučevanje smučanja (v nadaljevanju: strokovni delavec).

5. člen
(ukrepi za varnost na smučišču)

(1) Upravljavca smučišča mora zagotoviti:

- zavarovanje pred plazovi na plazovitih delih smučišča;
- zaščito ob prepadnih in drugih nevarnih in smučišču neprilagojenih mestih;
- zaščito ob stebrih žičniških naprav na smučišču, na drugih posebno nevarnih in smučišču neprilagojenih mestih na njihovi trasi;
- urejenost in zavarovanje čakajoče vrste pred žičniškimi napravami;
- urejenost smučarskih prog;
- označbo meje smučišča, če ta ni vidna;
- opozorilne in obvestilne znake, znake za prepoved in obveznost, kjer je potrebno;
- reševalno službo;
- nadzorno službo;
- telefonsko zvezo s centrom za obveščanje.

(2) Tehnične pogoje za obratovanje smučišč in zaščitna sredstva predpiše minister, pristojen za promet, na predlog pristojne nacionalne panožne športne zveze.

6. člen
(dovoljenje za obratovanje smučišč)

(1) Smučišče sme začeti obratovati, ko dobi upravljavca smučišča dovoljenje za obratovanje. Dovoljenje izda minister, pristojen za promet, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka prejšnjega člena in ostali pogoji, ki jih določa zakon.

(2) Poleg pogojev, ki jih določa zakon, mora biti v dovoljenju za obratovanje smučišča določeno tudi:

- ustrezno število nadzornikov in reševalcev;
- obratovanje v nočnem času, če smučišče obratuje tudi v nočnem času.

(3) Za novo pridobljene površine smučišča je potrebno novo dovoljenje. To je potrebno tudi za površine smučišča, na katerih je upravljavca opravil večji poseg, ki spremeni konfiguracijo smučišča.

7. člen
(dolžnost upravljavca)

Med obratovanjem smučišča mora upravljavca smučišča redno vzdrževati zaščitna sredstva in opozorilne in obvestilne znake, znake za prepoved ter znake za obveznost na smučišču ter izvajati ukrepe iz prvega odstavka 5. člena tega zakona in druge ukrepe, določene s tem zakonom in dovoljenjem za obratovanje.

II. UREDITEV SMUČIŠČA

8. člen
(označenost smučišča)

(1) Meje smučišča morajo biti vidne. Če meje smučišča niso vidne, jih mora upravljavca smučišča označiti z jasno vidnimi znaki.

(2) Meje smučarske proge morajo biti vidne. Če meje smučarske proge niso vidne, jih mora upravljavca smučišča označiti z jasno vidnimi znaki.

(3) Vstopne in izstopne poti na smučarske proge, smučarske poti, ki povezujejo smučarske proge, in smučarske poti v dolino morajo biti označene z znaki iz 10. člena tega zakona in na nevarnih mestih zavarovane.

9. člen
(varovanje pred plazovi)

(1) Smučišče sme biti na kraju, kjer ob normalnih snežnih razmerah ni nevarnosti plazov. Pred plazovi morajo biti varni tudi vstopi in izstopi s smučišča.

(2) Če nastane nevarnost plazov, mora upravljavca ogroženi del smučišča zapreti do prenehanja nevarnosti. O zaprtju dela smučišča mora upravljavca smučišča takoj obvestiti upravljavca žičnic, smučarje in center za obveščanje.

10. člen
(urejenost in označenost smučarskih prog in smučišča)

(1) Smučarske proge in ostali deli smučišča morajo biti označeni in zavarovani v skladu s tem zakonom.

(2) Smučarske proge in ostali deli smučišča morajo biti označeni z opozorilnimi in obvestilnimi znaki, znaki za prepoved in znaki za obveznost. Z obvestilnimi znaki se obvešča smučarje o smeri in o težavnostni stopnji smučarske proge, vstopu in izstopu na smučarsko progo in se jim dajejo druga obvestila, ki so pomembna za varnost na smučišču. Z opozorilnimi znaki se opozarja smučarje in druge osebe na nevarna mesta na smučarski progi ali na delu smučišča in o vrsti nevarnosti. Znaki za prepoved prepovedujejo določeno ravnanje smučarja ali druge osebe kot je prepovedan dostop, prepovedan dostop brez smuči ali druga ravnanja. Znaki za obveznost določajo obvezno ravnanje smučarja ali druge osebe kot je obvezna smer, izstop ali druga ravnanja.

(3) Posebej morajo biti označena in zavarovana neprilagojena mesta na smučišču.

(4) Opozorilni in obvestilni znaki, znaki za prepoved in znaki za obveznost morajo biti nameščeni tako, da jih smučar lahko pravočasno opazi.

(5) Opozorilni znaki morajo biti postavljeni tudi ob začasni nevarnosti, dokler ta nevarnost ni odstranjena oziroma še obstaja.

(6) Upravljavca smučišča mora ob dnevnem začetku in zaključku obratovanja smučišča in med obratovanjem, kadar je to potrebno zaradi nastalih razmer, opraviti varnostni pregled smučišča.

(7) Vrsto in obliko opozorilnih in obvestilnih znakov, znakov za prepoved in znakov za obveznost predpiše minister, pristojen za promet, na predlog pristojne nacionalne panožne športne zveze.

III. OBRATOVANJE SMUČIŠČA

11. člen (obratovanje smučišč v različnih pogojih)

(1) Smučišče sme obratovati le podnevi in v vremenskih razmerah, v katerih je zagotovljena varnost smučarjev.

(2) Smučišče lahko obratuje tudi v nočnem času, če je za to ustrezno urejeno in osvetljeno in če je tako obratovanje določeno v dovoljenju za obratovanje.

12. člen (pogoji, ko smučišče ne sme obratovati)

(1) Smučišče oziroma del smučišča ne sme obratovati:

- če obstaja nevarnost plazov;
- če so zaščitna sredstva tako poškodovana, da to pomeni nevarnost za smučarje;
- ob gosti megli, hudem vetru, močnem deževju, če glede na konkretne terenske in druge razmere to predstavlja nevarnost za smučarje;
- če ni zagotovljeno reševanje poškodovancev;
- med delom teptalnih strojev, če nimajo vključenih signalno varnostnih naprav in na smučišču niso postavljeni opozorilni znaki o tem;
- če ni zagotovljen nadzor na smučišču.

(2) Upravljavcu smučišča med delom teptalnih strojev ni treba prekiniti obratovanja smučišča ali dela smučišča, če imajo ti vključene signalno varnostno naprave in so postavljeni opozorilni znaki o tem, mora pa prekiniti obratovanje posamezne smučarske proge, ki se ureja s teptalnim strojem.

13. člen (dolžnost prekinitve obratovanja)

(1) Če nastopijo okoliščine iz prvega odstavka prejšnjega člena, mora upravljavca smučišča prekiniti obratovanje na smučišču ali na delu smučišča. Prekinitve obratovanja traja, dokler trajajo take okoliščine. O prekinitvi mora upravljavca smučišča takoj obvestiti smučarje in center za obveščanje.

(2) Upravljavca smučišča mora prekiniti obratovanje smučišča ali dela smučišča tudi v primeru, če nadzorna služba ne more zagotoviti reda na smučišču ali delu smučišča. Prekinitve traja, dokler se ne vzpostavi red.

(3) Pred ponovnim pričetkom obratovanja mora upravljavca smučišča opraviti varnostni pregled smučišča.

14. člen (informativna tabla)

(1) Obratovalni čas, skupni obratovalni čas žičniških naprav, zadnja voznja z žičniško napravo, skica smučišča z označbo žičniških naprav in njihovih vstopov, smučarske proge in njihove težavnosti, smučarske poti, glavni vstopi in izstopi s smučišča ter vremenske in snežne razmere na smučišču morajo biti objavljeni na informativnih tablah ob vstopih na smučišče.

(2) Smučarske proge so označene s polnimi črtami v barvah težavnostnih stopenj. Smučarske poti v dolino so označene s črtkanimi črtami ali s polnimi črtami rumene ali oranžne barve.

(3) Upravljavca smučišča mora zagotoviti informiranje smučarjev z navodili o redu in varnosti oziroma o ravnanju smučarjev na smučišču.

15. člen (prireditve)

(1) Prireditve na smučiščih se smejo prirediti le s soglasjem upravljavca smučišča in v skladu s predpisi za organiziranje prireditev.

(2) Organizator športne prireditve mora zagotoviti, da v času prireditve na smučarske proge ali na del smučišča, na katerih poteka tekmovanje, nimajo dostopa druge osebe, razen tekmovalcev in služb organizatorja športne prireditve ter upravljavca smučišča. Zagotoviti mora tudi dodatne obvestilne in opozorilne znake, znake za prepoved in znake za obveznost in zaščitna sredstva, če so ta potrebna.

(3) Organizator športne prireditve mora prostor za vadbo tekmovalcev, ki nastopajo na športni prireditvi, v času vadbe označiti z obvestilnim znakom in trakom vzdolž celotne postavitve.

(4) Organizator športne prireditve mora po koncu prireditve, preden se smučarska proga ali del smučišča znova odpre, odstraniti s smučišča obvestilne in opozorilne znake, znake za prepoved in znake za obveznost, zaščitna sredstva in naprave, postavljene zaradi prireditve. Upravljavec smučišča mora po, v prejšnjem stavku navedenih opravljenih dolžnostih organizatorja športne prireditve, opraviti varnostni pregled smučišča.

16. člen
(organizirano poučevanje smučanja)

(1) Organizirano poučevanje smučanja lahko na smučišču opravljajo le strokovni delavci z vednostjo in soglasjem upravljavca smučišča.

(2) Strokovni delavec je dolžan pred začetkom poučevanja obvestiti upravljavca na smučarja ali skupino smučarjev, ki se poučuje oziroma poučujejo, izpolnjevati odredbe, opozorila in navodila nadzornikov in skrbeti za varno smučanje smučarja ali skupine smučarjev.

(3) Strokovni delavec je dolžan pred začetkom poučevanja opozoriti smučarja ali skupino smučarjev na navodila o redu in varnosti oziroma ravnanju smučarjev na smučišču.

(4) Strokovni delavec lahko priredi tekmovanje kot preizkus znanja poučevanja le z dovoljenjem upravljavca smučišča. Prostor za tekmovanje mora biti v času preizkusa poučevanja označen z obvestilnim znakom in trakom vzdolž celotne postavitve.

(5) Strokovni delavec lahko med poučevanjem postavi na smučišču pripomočke oziroma priprave za poučevanje le z dovoljenjem upravljavca smučišča. Prostor za poučevanje mora biti v času poučevanja označen z obvestilnim znakom in trakom vzdolž celotne postavitve.

IV. REŠEVANJE NA SMUČIŠČU

17. člen
(dolžnost zagotavljanja reševanja)

(1) Upravljavec smučišča mora v primeru nesreče na smučišču zagotoviti hitro in strokovno pomoč poškodovancem. Reševalci morajo biti usposobljeni za reševanje na smučišču.

(2) Upravljavec smučišča mora zagotoviti v okviru reševalne službe naslednje minimalno število reševalcev:

- na smučišču s kapaciteto do 500 smučarjev enega reševalca;

- na smučišču s kapaciteto do 3000 smučarjev dva reševalca in na vsakih nadaljnjih 1500 smučarjev enega reševalca.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se, če to narekuje konfiguracija ali nehomogenost (več vstopov in izstopov s smučišča) smučišča, se lahko v obratovalnem dovoljenju iz 6. člena tega zakona določi višje število reševalcev.

(4) Usposobljenost reševalcev predpiše minister, pristojen za zdravje, na predlog pristojne nacionalne panožne športne zveze.

18. člen
(služba za reševanje)

(1) Prostori za strokovno pomoč morajo biti vidno označeni in primerno opremljeni. Reševalci morajo imeti vidne oznake.

(2) Opremljenost in oznake reševalcev predpiše minister, pristojen za zdravje.

V. RED NA SMUČIŠČU IN NADZORNA SLUŽBA

19. člen
(inšpekcijski nadzor)

(1) Obratovanje smučišč nadzoruje inšpekcija, pristojna za nadzor varnosti na smučiščih (v nadaljevanju: inšpekcija).

(2) Inšpekcija lahko z odločbo začasno prepove obratovanje smučišča ali posamezne smučarske proge oziroma dela smučišča, če ugotovi, da niso izpolnjeni pogoji za obratovanje po tem zakonu in smučanje zaradi tega ni varno, ter določi rok za odpravo pomanjkljivosti. Če pomanjkljivosti niso odpravljene v določenem roku, inšpekcija predlaga pristojnemu ministru, da dovoljenje za obratovanje smučišča odvzame ali da se iz dovoljenja oziroma iz smučišča izvzame posamezna smučarska proga ali del smučišča.

20. člen
(inšpekcija)

(1) Naloge inšpekcije izvajajo inšpektorji v okviru Prometnega inšpektorata Republike Slovenije.

(2) Inšpekcija ima naslednje naloge in pristojnosti:

- nadzor nad izvajanjem določb tega zakona;

- nadzor nad delom nadzornikov in upravljavcev smučišč;

- ukrepa v okviru pooblastil tega zakona in

- opravlja druge naloge, določene s tem zakonom.

(3) Inšpektor, pristojen za nadzor varnosti na smučiščih (v nadaljevanju: inšpektor), mora imeti najmanj univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo in pet let delovnih izkušenj s področja dejavnosti povezanih s smučanjem, opravljen strokovni izpit za inšpektorja ter najmanj usposobljenost smučarskega učitelja IV. Ne glede na določbo prejšnjega stavka je lahko za inšpektorja imenovana oseba, ki nima strokovnega izpita za inšpektorja, če ima opravljen strokovni izpit iz upravnega postopka.

(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka je lahko za inšpektorja imenovana oseba, ki nima strokovnega izpita za inšpektorja ali ne izpolnjuje predpisanih pogojev glede izobrazbe, če opravi v enem letu strokovni izpit za inšpektorja ali pridobi predpisano izobrazbo najkasneje v treh letih od imenovanja.

21. člen
(posebna pooblastila inšpekcije)

V primeru neposredne nevarnosti za življenje ali varnost ljudi lahko inšpektor začasno prepove obratovanje posamezne smučarske proge do prenehanja nevarnosti. O prepovedi obratovanja posamezne smučarske proge mora upravljavec smučišča takoj obvestiti smučarje in center za obveščanje.

22. člen
(neposredni nadzor nad varnostjo na smučišču)

(1) Upravljavec smučišča mora zagotoviti na smučišču tak red, da je omogočeno varno smučanje ob upoštevanju samoodgovornosti smučarjev. Za zagotovitev reda mora upravljavec smučišča zagotoviti nadzorno službo.

(2) Neposredni nadzor nad varnostjo in spoštovanjem reda na smučišču oziroma nad ravnanjem smučarjev in drugih oseb na smučišču iz 24. člena tega zakona izvajajo kot javno pooblastilo v okviru nadzorne službe nadzorniki smučišča, razen nadzora nad ravnanjem smučarjev iz sedme alineje tretjega odstavka 24. člena tega zakona, ki ga izvaja policija.

(3) Nadzornik je dolžan opravljati nadzor po določbah tega zakona.

(4) Nadzornik mora imeti vidne oznake in službeno izkaznico.

(5) Upravljavec smučišča mora zagotoviti v okviru nadzorne službe naslednje minimalno število nadzornikov:

- na smučišču s kapaciteto do 500 smučarjev enega nadzornika;

- na smučišču s kapaciteto do 3000 smučarjev dva nadzornika in na vsakih nadaljnjih 1500 smučarjev enega nadzornika.

(6) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se, če to narekuje konfiguracija ali nehomogenost (več vstopov in izstopov s smučišča) smučišča, lahko v obratovalnem dovoljenju iz 6. člena tega zakona določi višje število nadzornikov.

(7) Obrazec službene izkaznice nadzornika in postopek za njeno izdajo ter oznake nadzornikov predpiše minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet.

23. člen
(pogoji za imenovanje nadzornika)

(1) Delo nadzornika lahko opravlja oseba, ki pridobi pooblastilo ministra, pristojnega za notranje zadeve. Pooblastilo se izda z upravno odločbo osebi, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da je star najmanj 21 let;

- da je poslovno in splošno zdravstveno sposoben;

- da ima pridobljeno najmanj V. stopnjo izobrazbe in II. Stopnjo usposobljenosti v smučanju;

- da je opravil preizkus usposobljenosti za nadzornika smučišč;

- da aktivno obvlada slovenski in pasivno en tuj jezik;

- da ni bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje z elementi nasilja.

(2) Pogoj iz pete alineje prejšnjega odstavka se dokazuje s pričevali o končanem šolanju, ki veljajo v Republiki Sloveniji.

(3) Pooblastilo se izda za čas štirih let. Osebi, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, se pooblastilo lahko podaljša za enak čas.

(4) Nadzorniku se pooblastilo odvzame z upravno odločbo:

- če ne izpolnjuje več pogojev iz prvega odstavka tega člena;

- če poda pisno izjavo, da ne želi več opravljati nalog nadzornika;

- če mu je izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica;

- če ne izvršuje zakonito ali vestno svojih pooblastil.

(5) Evidenco nadzornikov vodi minister, pristojen za notranje zadeve. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

- EMŠO;
- osebno ime;
- datum in kraj rojstva;
- podatke o izobrazbi in usposobljenosti smučanja;
- stalno ali začasno prebivališče;
- podatke o opravljenem preizkusu usposobljenosti;
- datum izdaje in številko pooblastila.

(6) Podatki, ki se vodijo v evidenci iz petega odstavka tega člena, se hranijo še deset let po prenehanju nadzornikovega pooblastila. Po preteku tega roka se arhivirajo v skladu z zakonom, ki ureja arhivska gradiva in arhive.

(7) Preizkus usposobljenosti predpiše minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet, na predlog pristojne nacionalne panožne športne zveze.

(8) Preizkus usposobljenosti iz prejšnjega odstavka izvaja organizacija, ki jo izbere minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet, na podlagi javnega razpisa.

24. člen
(red na smučišču oziroma ravnanja smučarjev in drugih oseb na smučišču)

(1) Smučarji in druge osebe se morajo ravnati v skladu z redom in navodili o varnosti oziroma ravnanju na smučišču, opozorilnimi in obvestilnimi znaki, znaki za prepoved in znaki za obveznost in po odredbah, navodilih ter opozorilih nadzornikov.

(2) Smučar mora:

- ravnati samoodgovorno in odgovorno do drugih tako, da ne ogroža ali poškoduje sebe, drugega ali naprav;
- prilagoditi hitrost in način vožnje svojemu znanju, terenskim in vremenskim razmeram ter gostoti smučarjev na smučišču;
- izbirati smer vožnje tako, da ne ogroža drugih smučarjev;
- med smučanjem dajati prednost smučarju pred seboj in izbirati tako pot, da ga ne ogroža;
- prehitovati od zgoraj ali od spodaj, z leve ali desne, vendar vedno v zadostni razdalji, ki pušča prehitovanemu smučarju dovolj prostora za smučanje;
- za zaustavljanje, zadrževanje in vzpenjanje uporabljati le rob smučišča;
- pomagati pri nesreči, dati svoje podatke, če je priča ali udeleženec v nesreči ali če je kršil določbe tega zakona;
- počakati do prihoda policista, kadar tako določa zakon;
- do 12. leta starosti uporabljati zaščitno smučarsko čelado;
- pri prečkanju ali vstopu na smučarsko progo se prepričati, ali to lahko stori brez nevarnosti zase in za druge ter enako storiti tudi ob vsakem ustavljanju;
- smučarsko in drugo opremo v času, ko jo ne uporablja, puščati na mestu, ki ga za to določi upravljavec;
- ob padcu, če ne potrebuje pomoči reševalca na smučišču, čimprej zapustiti mesto padca in se umakniti na rob smučišča.

(3) Smučar ne sme:

- se zadrževati na zoženih ali nepreglednih delih smučišča;
- smučati v času, ko je smučišče ali del smučišča zaprto;
- smučati preblizu teptalca snega ali motornih sani;
- smučati tako, da ogroža varnost oseb na žičniški napravi;
- postavljati, prestavljati ali odstranjevati znakov in naprav na smučišču;
- smučati s pomanjkljivo ali okvarjeno opremo;
- smučati, če je pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi;
- onesnaževati smučišča in njegove okolice;

- smučati izven meja smučišča ali po neurejenem smučarskem prostoru;
- izvajati skokov, razen na mestih, kjer je to dovoljeno;
- voditi pse in druge živali po smučarski progi, po smučišču pa ne brez povodca;
- voziti motornih sani po smučarski progi oziroma izven za to predvidenih površin na smučišču.

(4) Druga oseba mora:

- pri izvajanju druge športne aktivnosti ali druge dejavnosti ali gibanju na površinah, predvidenih za te aktivnosti ali dejavnosti ali gibanju po smučišču, ravnati samoodgovorno in odgovorno do drugih tako, da ne ogroža ali poškoduje sebe, naprav ali koga drugega ter uporabljati označene dostopne in izstopne poti;
- izvajati drugo športno aktivnost ali drugo dejavnost samo na za to določenih površinah;
- pomagati pri nesreči, dati svoje podatke, če je priča ali udeleženec v nesreči, ali če je kršil določbe tega zakona;
- počakati do prihoda policista, kadar tako določa zakon.

(5) Druga oseba ne sme:

- se zadrževati ali izvajati drugo športno aktivnost ali drugo dejavnost na smučarskih progah;
- postavljati, prestavljati ali odstranjevati znakov in naprav na smučišču;
- puščati opreme na smučišču tako, da je zaradi tega ogrožena varnost drugih;
- onesnaževati smučišča in njegove okolice;
- voditi pse in druge živali po smučarski progi, po smučišču pa ne brez povodca;
- voziti motornih sani po smučarski progi oziroma izven za to predvidenih površin.

(6) Pod vplivom alkohola je smučar, ki ima v organizmu več kot 0,5 grama alkohola na kilogram krvi. Količina alkohola v organizmu je določena s koncentracijo alkohola v izdihanem zraku. Ali je smučar pod vplivom alkohola, se ugotavlja s sredstvi in napravami.

(7) Pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi je smučar, pri katerem se s posebnimi sredstvi in napravami ugotovi prisotnost takih snovi v organizmu.

25. člen (preizkus)

(1) Policist lahko zaradi suma smučanja pod vplivom alkohola smučarju odredi preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola, da ugotovi, ali ima v organizmu več alkohola, kot je dovoljeno. Če se s preizkusom ugotovi, da ima smučar v organizmu več alkohola, kot je dovoljeno, mu policist prepove nadaljnje smučanje in obvesti upravljavca smučišča, ki prekliče veljavnost vozovnice in zagotovi prepoved nakupa nove za isti dan.

(2) Policist vodi zapisnik o preizkusu, ki ga podpiše tudi smučar, za katerega je bil odrejen preizkus. Če smučar odkloni odrejeni preizkus, policist v zapisnik o preizkusu navede vzrok odklonitve preizkusa, v primeru odklonitve podpisa pa tudi ta podatek in mu prepove nadaljnje smučanje ter obvesti upravljavca smučišča, ki ravna po določbi iz prvega odstavka tega člena.

(3) Če policist sumi, da je smučar pod vplivom prepovedanih drog ali psihoaktivnih zdravil, lahko odredi preizkus s posebnimi sredstvi oziroma napravami ali strokovni pregled ter mu prepove nadaljnje smučanje ter obvesti upravljavca smučišča, ki ravna po določbi iz prvega odstavka tega člena. Stroške prevoza do kraja, kjer se opravi preizkus ali strokovni pregled, in stroške preizkusa ali pregleda, plača smučar, če se ugotovi, da je pod vplivom prepovedanih drog ali psihoaktivnih zdravil. Smučar ima pravico do povračila vozovnice, če ni bilo ugotovljeno, da je pod vplivom prepovedanih drog ali psihoaktivnih zdravil. Stroški povračila bremenijo organ, ki je smučarju odredil preizkus ali pregled.

(4) Če smučar odkloni odrejeni preizkus s posebnimi sredstvi oziroma napravami ali strokovni pregled zaradi ugotavljanja prisotnosti prepovedanih drog ali psihoaktivnih zdravil, policist v odredbo navede vzrok odklonitve in mu prepove nadaljnje smučanje ter obvesti upravljavca smučišča, ki ravna po določbi iz prvega odstavka tega člena.

26. člen (strokovni pregled)

(1) Strokovni pregled iz prejšnjega člena obsega zdravniški pregled, s katerim se ugotavljajo znaki motenj v vedenju, ki lahko povzročijo nezanesljivo ravnanje na smučišču in odvzem krvi, urina ali drugih telesnih tekočin zaradi ugotavljanja prisotnosti prepovedanih drog ali psihoaktivnih zdravil, ki vplivajo na ravnanje na smučišču.

(2) Če zaradi zdravstvenega stanja ali iz objektivnih razlogov ni mogoče opraviti celotnega strokovnega pregleda, mora zdravnik opraviti tisti del pregleda, ki ga je mogoče opraviti, in podati mnenje o znakih vedenjskih motenj, ki kažejo na vpliv prepovedanih drog ali psihoaktivnih zdravil.

(3) O strokovnem pregledu mora zdravnik takoj dati pisno mnenje, kri in urin pa izročiti policistu, ki ju mora takoj poslati v najbližjo pooblaščen strokovno ustanovo oziroma laboratorij, kjer lahko opravijo analizo. Ustanova oziroma laboratorij mora o rezultatih analize najkasneje v treh dneh obvestiti tistega, ki je odredil strokovni pregled.

(4) Analizo krvi in urina opravljajo na način in po postopku pooblaščen laboratoriji po predpisih o varnosti cestnega prometa.

27. člen (pravice in dolžnosti nadzornikov)

Nadzornik ima naslednje pravice in dolžnosti:

- izrekat opozorila, odredbe in navodila v skladu s tem zakonom;
- kot prekrškovni organ izdati plačilni nalog osebam, ki jih zaloti pri prekršku iz 35. člena tega zakona, razen iz sedme alinee tretjega odstavka 24. člena tega zakona;
- smučarjem preprečevati nevarne vožnje in druga nevarna ali škodljiva dejanja, s katerimi ogrožajo ali povzročajo nevarnost za druge udeležence na smučišču;
- preprečevati oziroma prepovedati smučanje s pomanjkljivo ali okvarjeno opremo in preprečevati smučanje smučarjem, ki ne upoštevajo njegovega opozorila, odredbe ali navodila ter v primeru nespoštovanja njegovega ukrepa obvestiti policijo;
- o ravnanju smučarjev, za katere sumi, da smučajo pod vplivom alkohola, prepovedanih drog ali psihoaktivnih zdravil, obvestiti policijo;
- urejati gibanje oseb ob vstopu na smučišče in izstopu z njega in ob vstopu na žičniško napravo in izstopu z nje;
- ugotoviti identiteto udeležencev nesreč na smučišču in kršiteljev po tem zakonu;
- odpravljati pomanjkljivosti na smučišču oziroma opozarjati upravljavca nanje;
- opraviti ogled nesreče in o ogledu napisati zapisnik s skico in fotografijo;
- v primeru nesreče, v kateri je prišlo do hude telesne poškodbe ali smrti, zavarovati in označiti kraj nesreče, obvestiti reševalce in nuditi prvo pomoč do prihoda reševalcev, zavarovati sledove nesreče, obvestiti policijo, pomagati policistu pri opravljanju ogleda kraja nesreče, poskrbeti, da so najbližji sorodniki obveščeni o nesreči, poskrbeti za opremo in ostalo premoženje poškodovanega in jo izročiti lastniku, sorodnikom ali pooblaščenim osebam;
- obveščati reševalno službo in upravljavca o nevarnosti in nesrečah na smučišču.

28. člen
(posebna pooblastila nadzornika in policista)

(1) Nadzornik ali policist ima pravico smučarju prepovedati smučanje in odvzeti vozovnico za isti dan brez povračila ali o tem obvestiti upravljavca smučišča, ki prekliče veljavnost vozovnice in zagotovi prepoved nakupa nove za isti dan, vendar mora smučarju omogočiti vrnitev v dolino, če vozovnica to omogoča. Ta ukrep lahko uporabi nadzornik tedaj, ko gre za smučarja, ki ga je predhodno že opozoril oziroma mu odredil ali podal navodilo v skladu s 24. členom zakona ali če gre za smučarja, ki je kršil določbe pete in šeste alinee tretjega odstavka 24. člena tega zakona. Policist lahko ta ukrep uporabi v primerih iz 25. člena tega zakona. Če smučar ne spoštuje tega ukrepa, nadzornik o tem obvesti policijo.

(2) O uporabi ukrepov iz prejšnjega odstavka je nadzornik ali policist dolžan obvestiti upravljavca smučišča.

VI. NESREČE NA SMUČIŠČU

29. člen
(nesreča)

(1) Ob nesreči na smučišču je nadzornik, če je obveščen o nesreči, dolžan priti na kraj nesreče, opraviti ogled in o ogledu napisati zapisnik s skico in fotografijo, če zakon ne določa drugače.

(2) Ob nesreči na smučišču so udeleženci nesreče dolžni nadzorniku posredovati osebne podatke. V nasprotnem primeru o tem nadzornik obvesti policijo.

(3) Zapisnik o ogledu nesreče na smučišču shrani upravljavec smučišča. Izvod zapisnika se pošlje inšpekciji, pristojni za nadzor varnosti na smučiščih, in udeležencem nesreče.

(4) Obliko zapisnika o ogledu kraja nesreče predpiše minister, pristojen za promet, na predlog pristojne nacionalne panožne športne zveze.

30. člen
(nesreča, katere posledica je huda poškodba ali smrt)

(1) Ob nesreči na smučišču, v kateri je prišlo do hude telesne poškodbe ali smrti, je dolžnost nadzornika, da takoj nudi prvo pomoč, pokliče reševalce, zavaruje in označi kraj nesreče, zavaruje sledove nesreče ter o nesreči obvesti upravljavca smučišča in policijo. Če na kraju nesreče ni nadzornika, ima prej navedene dolžnosti reševalec ali druga oseba upravljavca smučišča.

(2) Policist je dolžan priti na kraj nesreče, v kateri je prišlo do hude telesne poškodbe ali smrti, opraviti ogled in o ogledu napisati zapisnik v skladu s predpisi o kazenskem postopku. Izvod zapisnika se poleg pristojnemu tožilcu pošlje tudi upravljavcu smučišča, inšpekciji, pristojni za nadzor varnosti na smučiščih, in udeležencem nesreče.

(3) Nadzornik mora policiji pomagati pri opravljanju ogleda kraja nesreče. Stanje na kraju nesreče se ne sme spreminjati, dokler ni končan ogled. To ne velja, kadar to zahteva reševanje udeležencev nesreče. Sledi nesreče se smejo odstraniti šele po končanem ogledu oziroma ko tako odloči policist ali druga uradna oseba, ki vodi ogled.

(4) Udeleženec nesreče, ki ni poškodovan, in očividec nesreče, morata počakati na kraju nesreče do prihoda policista ali dokler ni končan ogled, razen če policist ali druga uradna oseba, ki vodi ogled, ne odloči drugače. Udeleženec in očividec nesreče sta dolžna policistu in nadzorniku posredovati svoje osebne podatke.

(5) Nadzornik mora pri nesreči, v kateri je kdo umrl ali bil poškodovan in odpeljan v bolnišnico, poskrbeti, da so najbližji sorodniki obveščeni o nesreči, poskrbeti za opremo in drugo premoženje poškodovanega. Predmete umrlega ali poškodovanca, ki so ostali na kraju nesreče, in ki niso potrebni preiskavi, mora izročiti lastniku ali od njega pooblaščenim osebam ali sorodniku in izdati potrdilo, s katerim mu ta prejem pisno potrdi.

(6) Oseba, ki pomaga pri opravljanju ali opravlja ogled nesreče na smučišču, lahko odredi ograditev dela smučišča, kjer se je nesreča zgodila, dokler ni končan ogled, lahko pa predlaga upravljavcu smučišča tudi prekinitve obratovanja posamezne smučarske proge. O prekinitvi obratovanja posamezne smučarske proge mora upravljavec smučišča takoj obvestiti smučarje in center za obveščanje.

31. člen
(evidenca nesreč)

(1) Inšpekcija, pristojna za nadzor varnosti na smučiščih, zaradi opravljanja svojih nalog vodi evidenco o nesrečah na smučiščih v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov.

(2) O nesrečah na smučišču se vodi evidenca, ki vsebuje naslednje podatke:

- podatke o udeležencu: ime in priimek, rojstni datum in kraj rojstva ter naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča, državljanstvo;
- datum nesreče;
- škoda;
- zapisnik o ogledu nesreče.

VII. KAZENSKÉ DOLOČBE

32. člen

(1) Z denarno kaznijo od 200.000 do 3.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek upravljavec smučišča:

- če smučišče obratuje brez dovoljenja za obratovanje (6. člen);
- če ne zapre dela smučišča po določbah drugega odstavka 9. člena;
- če ravna v nasprotju z določbami 11. člena;
- če ne prekine obratovanja po določbah 12. oziroma 13. člena;
- če ne zagotovi strokovne pomoči (17. člen);
- če smučišče obratuje v času začasne prepovedi iz drugega odstavka 19. člena;
- če ne prekine obratovanja po začasni prepovedi iz 21. člena;
- če ne izvrši ograditve dela smučišča po odredbi policista (30. člen).

(2) Z denarno kaznijo od 20.000 do 160.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba upravljavca.

33. člen

(1) Z denarno kaznijo 100.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek upravljavec smučišča:

- če ne zagotovi izvajanje ukrepov iz prvega odstavka 5. člena;
- če ravna v nasprotju z določbami 10. člena;
- če ne namesti informativne table iz prvega odstavka 14. člena ali ne zagotovi informiranja smučarjev v skladu z določbami tretjega odstavka 14. člena;
- če ne obvesti smučarjev in pristojnega centra za obveščanje o začasni prepovedi oziroma prekinitvi obratovanja smučišča po določbah 9., 13., 21. in 30. člena;
- če nadzorniki in reševalna služba ne izvajajo nalog v skladu z določbami tega zakona.

(2) Z denarno kaznijo od 10.000 do 50.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba upravljavca smučišča.

34. člen

(1) Z denarno kaznijo od 100.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizator prireditve na smučišču, če je slednji pravna oseba, če se ob organiziranju prireditve na smučišču ne ravna po določbah 15. člena tega zakona.

(2) Z denarno kaznijo od 10.000 do 100.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje organizator prireditve, če je ta fizična oseba.

(3) Z denarno kaznijo od 10.000 do 50.000 tolarjev se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba organizatorja prireditve, če je ta pravna oseba.

(4) Z denarno kaznijo od 50.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena organizator prireditve, če je storil prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

35. člen

(1) Z denarno kaznijo od 10.000 do 75.000 tolarjev se kaznuje za prekršek:

- smučar, ki ravna v nasprotju z določbami 24. člena tega zakona;
- druga oseba, ki ravna v nasprotju z določbami 24. člena tega zakona;
- smučar, ki odkloni preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje prisotnosti alkohola;
- smučar, ki odkloni odredeni preizkus s posebnimi sredstvi oziroma napravami ali strokovni pregled zaradi ugotavljanja prisotnosti prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi;
- oseba, ki odgovarja za otroka, če ta stori kakšen prekršek iz devete, desete in enajste alineje drugega odstavka in druge, tretje, četrte, pete, šeste, osme, devete, desete in enajste alineje tretjega odstavka 24. člena tega zakona;
- nadzornik, ki ravna v nasprotju z določbami 28., 29. in 30. člena tega zakona.

(2) Z denarno kaznijo od 50.000 do 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek:

- strokovni delavec, ki ravna v nasprotju s prvim, četrtnim in petim odstavkom 16. člena tega zakona;
- smučar, ki opravlja organizirano poučevanje smučanja, pa ne izpolnjuje pogojev za poučevanje smučanja po tem zakonu (16. člen);

(3) Z denarno kaznijo od 25.000 do 250.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prve alineje prejšnjega odstavka strokovni delavec, če je storil prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

36. člen

(1) Do sprejetja predpisov iz drugega odstavka 5., sedmega odstavka 10., četrtega odstavka 17., drugega odstavka 18., sedmega odstavka 22. in sedmega in osmega odstavka 23. člena tega zakona se uporabljajo pravilnik o znakih in redu na smučiščih ter o rediteljski službi (Uradni list SRS, št. 2/78), pravilnik o eševalni službi in o službi prve pomoči na smučiščih (Uradni list SRS, št. 5/78 in 1/79) ter pravilnik o tehničnih pogojih za obratovanje smučišč (Uradni list SRS, št. 21/78), kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

(2) Predpise, ki jih določa ta zakon, sprejmejo pristojni ministri šest mesecev po uveljavitvi tega zakona.

37. člen

(1) Upravljalci smučišč, ki že obratujejo, morajo pridobiti dovoljenje za obratovanje v skladu s tem zakonom v enem letu po uveljavitvi tega zakona. Dovoljenje se lahko izda tudi, če niso izpolnjeni vsi pogoji iz tega zakona. V takem primeru mora biti v dovoljenju določen tudi rok, v katerem morajo biti izpolnjeni tudi preostali pogoji iz tega zakona. Ta rok ne sme biti daljši od dveh let po uveljavitvi tega zakona.

(2) Osebam, ki so do uveljavitve tega zakona opravljale rediteljsko delo na smučišču najmanj pet let in imajo pridobljeno najmanj III. stopnjo izobrazbe ter niso bile pravnomočno obsojene za kaznivo dejanje z elementi nasilja, se ne glede na določbe tega zakona pooblasti za opravljanje dela nadzornika smučišča, če opravijo preizkus znanja o pravicah in dolžnostih, ki jih imajo nadzorniki smučišča na podlagi tega zakona, zakona o prekrških in zakona o upravnem postopku ter preizkus usposobljenosti v smučanju.

(3) Preizkus znanja določi minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet. Preizkus usposobljenosti v smučanju določi minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet, na predlog pristojne nacionalne panožne športne zveze v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

38. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati zakon o varnosti na javnih smučiščih (Uradni list SRS, št. 16/77 in 42/86), uporablja pa se do 1. decembra 2003.

39. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. decembra 2003.

(Uradni list RS, št. 110-5390/2002 z dne 18.12.2002)

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti na smučiščih (ZVSmuč-A)

1. člen

V Zakonu o varnosti na smučiščih (Uradni list RS, št. 110/02) se v 11. členu doda nov tretji odstavek, ki se glasi:
»(3) Obratovalni čas smučišča je praviloma enak obratovalnemu času žičniških naprav. Izven obratovalnega časa je dovoljen dostop na smučišče le zaposlenim pri upravljavcu smučišča in naprav na smučišču ter v primerih, ki jih dovoli upravljavec smučišča.«.

2. člen

Tretji odstavek 20. člena se spremeni tako, da se glasi:
»(3) Inšpektor, pristojen za nadzor varnosti na smučiščih (v nadaljnjem besedilu: inšpektor), mora imeti univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo in pet let delovnih izkušenj, opravljen strokovni izpit za inšpektorja ter primerno znanje smučanja. Primerno znanje smučanja ugotavlja komisija, ki je sestavljena iz predstavnikov nacionalne panožne športne zveze.«.

3. člen

V drugem odstavku 24. člena se osma alineja spremeni tako, da se glasi:
»– počakati do prihoda policista ali nadzornika, kadar tako določa zakon;«.
V šestem odstavku se besedilo »0,5 grama alkohola na kilogram krvi« nadomesti z besedilom »0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka«.

4. člen

V prvem odstavku 28. člena se drugi stavek spremeni tako, da se glasi: »Ta ukrep lahko nadzornik ali policist uporabi zoper smučarja, ki ne ravna v skladu z določbami drugega oziroma tretjega odstavka 24. člena tega zakona.«.

5. člen

Drugi odstavek 30. člena se spremeni tako, da se glasi:
»(2) Policist je dolžan priti na kraj nesreče, v kateri je prišlo do hude telesne poškodbe ali smrti, opraviti ogled in o ogledu napisati zapisnik v skladu s predpisi o kazenskem postopku. Izvod zapisnika se, poleg pristojnemu tožilcu, pošlje tudi inšpekciji, pristojni za nadzor varnosti na smučiščih.«.

6. člen

V 32., 33., 34. in 35. členu se besedi »denarno kaznijo« nadomestita z besedo »globo«.

7. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(Uradni list RS, št. 98/2005 z dne 26.10.2005)